

KISA ÖZET

- * Özelliklerine göre aynı olan değer hareketlerine ilişkin bilgilerin bir başlık altında toplanmasına **HESAP** denir.
- * Aritmetik işlem sayısını azaltan aktifler, borçlar ve öz sermayedeki artış ve azalışları **CEBRİK** yolla izleyen **ÇİZELGEYE hesap** denir.
- * Muhasebe dışı envanter yapıldıktan sonra bulunan değerler **BÜYÜK DEFTER**'le karşılaştırılır.

Dönem Sonu İşlemleri

- Genel Geçici Mizan Düzenlenmesi
- Dönem Sonu Envanter Yapılması
 - Muhasebe dışı envanter (sayım, değerlendirme)
 - Muhasebe içi envanter (düzeltme kayıtları)
- Kesin Mizanın Düzenlenmesi
- Mali Tabloların Düzenlenmesi
- Kapanış Kayıtlarının Yapılması

DEĞERLEME ÖLÇÜLERİ

- * **Mukayyet Değer** → Senetsiz Alacaklar (Alıcılar)
Senetsiz Borçlar (Satıcılar)
↓
Muhasebe Kayıtlı Değer (Defter Değeri) Şerefiyeler
Kuruluş ve Örgütlenme gideri
Aktif geçici hesaplar (Gel. Yıl. Ait. Gider)
Pasif geçici hesaplar (Gel. Yıl. Ait. Gelir)
- * **Emsal Bedel:** Gerçek bedeli olmayan, bilinmeyen veya doğru olarak saptanamayan malın değerlendirme gününde satılması durumunda **BENZER** bir mala göre sahip olacağı değer.
- * **Tasarruf Değeri:** Bir iktisadi kıymetin değerlendirme gününde işletme bakımından sahip olduğu **GERÇEK DEĞERİ (PEŞİN DEĞER)**
 - Senetli Alacaklar (Alacak Senetleri)
 - Senetli Borçlar (Borç Senetleri)
- * **İtibari Değer (Nominal) = Üzerinde yazılı olan değer**
 - Kasa Mevcudu
 - Çıkarılmış Tahviller
- * **Maliyet Bedeli:** Bir varlığın **ELDE EDİLMESİ** ile ilgili her türlü gider toplamı
 - Maddi Duran Varlıklar
 - Maddi Olmayan Duran Varlıklar
 - Ticari Mallar
 - Üretilen Mamüller
 - Üretilen Tarımsal Mallar
- * **Rayiç Değer:** Değerleme günündeki **NORMAL ALIM SATIM** değeri

MUHASEBE KAVRAMLARI

- * İleride doğabilecek olası zararlar için **KARŞILIK** ayrılması (temkinli davranma) → **İHTİYATLILIK**
- * İşletmenin sonsuz bir ömre sahip olması → **SÜREKLİLİK**
- * Yeterli, Açık, Anlaşılır bilgi (Bilanço ve Gelir Tablosu Dipnotları) → **TAM AÇIKLAMA**

- * Sahip ve sahiplerden **ayrı kişilik** olması → **KİŞİLİK**
- * Sınırsız ömrün belli **dönemlere bölünmesi** → **DÖNEMSELLİK**
- * Ortak ölçü → **PARAYLA ÖLÇME**
- * **Elde edilme** maliyetinin esas alınması → **MALİYET ESASI**
- * Muhasebe belgelerinin **objektif belgelere** dayanması → **TARAFSIZLIK** ve **BELGELENDİRME**
- * Muhasebe politikalarının **değiştirilmemesi** → **TUTARLILIK**
- * Alınacak kararları **etkileyebilecek** düzeyde → **ÖNEMLİLİK**
- * Biçimden çok **ÖZÜN** esas alınması → **ÖZÜN ÖNCELİĞİ**
- * Belli **kişi veya grupların değil** → **SOSYAL SORUMLULUK**

- * Vadeli çeklerin Alınan Çekler hesabında izlenmesi → **ÖZÜN Önceliğine** aykırı
- * Diğer isimli hesapların kendi grup toplamının %20'sini aşması → **ÖNEMLİLİK**

KASA NOKSANLIĞI		KASA FAZLALIĞI
_____/_____ 197 SAY. TES. NOK. 100 KASA	← ORTAYA ÇIKMASI →	_____/_____ 100 KASA
_____/_____ SEBEP	← SEBEBİN BULUNMASI →	_____/_____ 397 SAY. TES. FAZLA.
_____/_____ 197 SAY. TES. NOK.		_____/_____ 397 SAY. TES. FAZLA. SEBEP
_____/_____ 689 D. OL. DIŞI GİD. ZARAR (→)	← SEBEBİN BULUNAMAMASI →	_____/_____ 397 SAY. TES. FAZLA.
_____/_____ 197 SAY. TES. NOK.		_____/_____ 679 D. OL. DIŞI. GEL. KÂR

- * Farkın nedeni aynı gün bulunmadığında
Sayım > Hesabın borç kalanı → Sayım tesellüm **fazlası** alacaklı
Sayım < Hesabın borç kalanı → Sayım tesellüm **noksanı** borçlu
– Noksanlıktaki neden bulunmadığında sorumlu atanır. (Personel, ortak gibi)

- * **SEBEP** bulununca (bulunmasada) 197 ve 397 hesap ters kayıtlı kapatılır.

- * Vadeli Çeklerin Senetler hesabına yazılması **ÖZÜN ÖNCELİĞİ**
- * Vadeli Çeklere Reeskont ayrılması **DÖNEMSELLİK** gereğidir.

- * _____/_____
102 BANKALAR
193 PEŞİN ÖD. VERGİ. FON.
642 FAİZ GELİRLERİ
_____/_____
2 Cari hesaba (mevduat hs.) faiz tahakkuk etmesi, stopaj kesildikten sonra kalanın hesaba aktarılması

- * Vadeli hesaplarda **FAİZ GELİRLERİ** olmalıdır.
- * **Yabancı paralı** işlemler = ... **Kambiyo**
Lehte Kur artışı → Kambiyo **KÂRLARI**
Aleyhte Kur düşüşü → Kambiyo **ZARARLARI**
- * **Döviz bozdurma:** Karşılıklı iki Kasa hesabı olur.

- * Menkul kıymetler (hisse senetleri) **ALİŞ DEĞERİ** ile kayıt edilir. Satılırken **ALİŞ BEDELİ** ile çıkışı yapılır.
- * Hisse senetleri alış bedelinin üzerinde satılırsa → **MENKUL KIYMET SATIŞ KÂRI**
Hisse senetleri alış bedelinin altında satılırsa → **MENKUL KIYMET SATIŞ ZARARI**
- * Dönem sonunda hisse senetlerinin **değerinin düşmesi** durumunda değer düşüklüğü için **karşılık** ayrılır.
- * Değeri düşen hisse senetleri satılırken hisse senedine denk gelen karşılık hesapta kapatılır.

* **Çıkarıldığı tarihte alınan tahviller**

_____/_____
Kamu / Özel Kesim Tahvil Senet Bono
Kasa / Banka
_____/_____

* **Çıkarıldığı tarihten sonra alınan tahviller (işlenmiş faiziyle)**

_____/_____
Kamu / Özel Kesim Tahvil Senet Bono
Diğer Çeşitli Alacaklar
Kasa / Banka
_____/_____

* **Tahvil faiz kuponunun vadesinin dolması**

_____/_____
108 Diğer Hazır Değerler
642 Faiz Gelirleri
_____/_____

Tahvil faiz kuponunun GV kesildikten sonra tahsili

_____/_____
102 Bankalar
193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar
108 Diğer Hazır Değerler
_____/_____

* **Hisse Senetlerine temettü geliri tahakkuk etmesi**

_____/_____
136 Diğer Çeşitli Alacaklar
649 D. Ol. Gelir. Kârlar
_____/_____

* **Temettü kuponlarının komisyon kesildikten sonra tahvili**

_____/_____
102 Bankalar
653 Komisyon Gideri
136 Diğ. Çeşitli Alacaklar
_____/_____

* **İştiraklere temettü geliri**

_____/_____
132 İştiraklerden Alacaklar
640 İştiraklere Temettü Geliri
_____/_____

* **Bağlı ortaklıklara temettü geliri**

_____/_____
133 Bağlı Ortaklık. Alacaklar
641 Bağlı Ortaklıklara Temettü Geliri
_____/_____

* **Hisse Senetlerinin değerinin düşmesi durumunda**

_____/_____
654 Karşılık Giderleri
119 Menkul Kıymet Değer Düşük Karşılığı (–)
_____/_____

* **Değeri Düşen Hisse Senetlerinin Satılması**

_____/_____
Kasa
Menkul Kıymet Değer Düşük Karşılığı (–)
Hisse Senetleri
(Konusu Kalmayan Karşılıklar)
_____/_____

- * Ayrılan karşılık gideri çok olmuşsa **Konusu Kalmayan Karşılık** hs. kullanılarak gider iptal edilir.

* Karşılık ayrılmış bir hisse senedi satıldığında ve **kâr** varsa **Konusu Kalmayan Karşılık** olarak; dönem farklı ise Önceki Dönem Gelir ve Kârları hesabına yazılır.

**Senedin Kırdırılması - İskonto Ettirilmesi
(Vadesinden önce nakde dönüşmesi)**

_____ / _____
 Kasa / Banka
 Finansman Gideri
 Alacak Senetleri
 _____ / _____

Senedin Protesto Edilmesi

_____ / _____
 Diğer Ticari Alacaklar
 Alacak Senetleri
 Kasa (Bankalar)
 _____ / _____

Senet Tahsili

_____ / _____
 Kasa
 Alacak Senetleri
 _____ / _____

- * Borçlusu aynı şehirde kırdırma → İskonto
 Borçlusu başka şehirde kırdırma → İştira

HATIR SENEDİ

- Hatır senetleri gerçek bir ticari alacağı ifade etmez.
- Hatır senedi ile ilgili masrafları senedi alan kişi öder.
- Hatır senetleri iskonto ettirilebilir veya ciro edilebilir.
- Hatır senedinin muhatabı banka olabilir.
- Hatır senedine **FİNANSMAN SENEDİ** de denir.

• **Hatır Senedi Alınması**

_____ / _____
 Alacak senetleri
 Diğer Çeşitli Borçlar
 _____ / _____

• **Hatır Senedi Ödenmesi**

_____ / _____
 Diğer Çeşitli Borçlar
 Kasa
 _____ / _____

Alacak Senedinin Yenilenmesi

_____ / _____
 Alacak Senetleri
 Alacak Senetleri
 Faiz Gelirleri
 _____ / _____

Borç Senetlerinin Yenilenmesi

_____ / _____
 Borç Senetleri
 Finansman Giderleri
 Borç Senetleri
 _____ / _____

* Banka tarafından yapılan tahsillerde bankanın kestiği komisyon 653 Komisyon Giderleri hesabında izlenir.

• **Hatır Senedi Verilmesi**

_____ / _____
 Diğer Çeşitli Alacaklar
 Borç Senetleri
 _____ / _____

POLİÇE İLE İLGİLİ NOTLAR:

- Poliçenin muhatap tarafından imzalanması ile kabul işlemi tamamlanır.
- Poliçe muhatabın kabulünden sonra yürürlüğe girer.
- Poliçenin muhatap tarafından kabulünden önce de cirosu yapılabilir.
- Poliçede keşideci ve lehdar aynı kişi olabilir.
- Poliçe tutarının faize tabi olması için faiz koşulunun poliçe metninde yer alması gerekir.
- Poliçe bedelini ödeyen işletme kendisinden önce gelen borçlulardan;
 - « Ödemiş olduğu tutarın tamamını,
 - « Ödeme tarihinden bu yana işlemiş faizi,
 - « Poliçe için ödediği komisyonu talep etme hakkına sahiptir.

Poliçeye kefil olan kişiye **AVAL** denir.

Poliçede yazılı olan tutarı **Tahsil etme yetkisine** sahip olan kişiye **LEHDAR** denir.

Poliçede yazılı olan tutarı **ödeyecek** olan kişiye **MUHATAP** denir.

- * **Poliçenin kabul işlemi tamamlanarak geri gönderilmesi**

_____/_____
ALACAK SENETLERİ
ALICILAR
_____/_____

- * **Poliçenin Kabul işlemi tamamlanarak Lehtara verilmesi (ciro)**

_____/_____
SATICILAR
ALACAK SENETLERİ
_____/_____

- * **Kabul Edilen Poliçenin Lehtara Doğrudan Teslimi**

_____/_____
SATICILAR
ALICILAR
_____/_____

- * **Poliçenin Kabule gönderilmeden lehdara verilmesi**

_____/_____
SATICILAR
BORÇ SENETLERİ
_____/_____

ALACAK SENETLERİNE REESKONT KAYDI

Reeskont Kaydı

_____/31/12_____
657 Reeskont Faiz Gid.
122 Alacak Snt. Reeskont (-)
_____/_____

İzleyen Yılın İptal Kaydı

_____/1/1_____
122 Alacak Senet. Reeskont (-)
647 Reeskont Faiz Geliri
_____/_____

- * **Senetler Tasarruf değeriyle değerlenir. Dönemsellik Kavramı gereği Reeskont ayrılır.**
(Tasarruf Değer = Peşin Değer = Net Değer)

- * **Diğer alacak senetlerine hesaplanan reeskont kaydı da aynı şekildedir.**

- * **Şüpheli Alacaklar için karşılık ayırma**

_____/_____
654 Karşılık Giderleri
129 Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı
_____/_____

- * **Fazla Karşılık ayrılmışsa**

_____/_____
129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı
644 Konusu Kalmayan Karşılıklar
_____/_____

- * **Kayıtlardan silinen alacak izleyen yılda tahsil edilirse**

_____/_____
100 Kasa
671 Önceki Dönem Gelir ve Kârları
_____/_____

- * **Karşılık Ayrılmış Şüpheli Alacağın Tahsil Olanağının Kalmaması (Kayıttan Silme)**

_____/_____
Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı
Şüpheli Ticari Alacaklar
_____/_____

- * **Karşılık ayrılan Şüpheli alacağın tahsili menkul kıymetlerde olduğu gibidir.**

- Düşündüğümüz karşılık gideri çok olmuşsa Konusu Kalmayan Karşılık
- Düşündüğümüz Karşılık gideri az olmuşsa Diğer Olağan Dışı Gider ve Zarar

- * Mal ile ilgili her şey Ticari Mallar Hesabında izlenir.
AlışTicari Mallar Hesabının Borcuna
Alış GideriTicari Mallar Hesabının Borcuna
Alış İade Ticari Mallar Hesabının Alacağına
Alış İskonto Ticari Mallar Hesabının Alacağına

B TİCARİ MALLAR HS. A	
DBM	
Alışlar	Alış İade
Alış Gideri	Alış İskonto
	STMM
	DSMM

- * Satış ile ilgili Her şey AYRI hesaplarında izlenir.
Satış..... Yurtiçi SATIŞ Hesabının Alacağına
Satış Gideri..... Pazarlama SATIŞ Dağıtım GİDERİ hesabının Borcuna
Satış İade..... SATIŞtan İadeler Hesabının Borcuna
Satış İskontosu SATIŞ İskontoları Hesabının Borcuna
- * KDV ile ilgili hesaplar sadece kendi yönlerinde kullanılır.
191 İndirilecek KDV Borçlu
391 Hesaplanan KDV Alacaklı
- * Mal alım dışında kredili borçlu 329 Diğer Ticari Borçlar
- * Mal satım dışındaki kredili alacak 127 Diğer Ticari Alacaklar
- * **ARALIKLI envanter yöntemi:** Dönem sonunda (Aralık'ta) Stok sayımı yapıldıktan sonra **STMM'nin Hesaplandığı** yöntemdir. Çok Çeşitli ve küçük tutarlı mallar olduğunda uygulanır. Bu yöntemde Ticari Malların kalanı sadece net mal alışını gösterir. Fire ve noksanlık kaydedilmez.

STMM: Ticari Malların Borç Kalanı – Dönem Sonu Mal Mevcudu

_____ 31/12 _____
621 S.T.M.M
153 TİCARİ MALLAR
_____ / _____

- * **ARALIKSIZ (DEVAMLI-SÜREKLİ) Envanter Yöntemi:** HER SATIŞTAN sonra **STMM'nin** kaydının yapıldığı yöntemdir. Ticari mallar hesabının kalanı mevcut mal tutarını gösterir. Fire ve noksan tespit edilebilir.

BORÇ	TİCARİ MALLAR HS.	ALACAK
D. Başlı Stok	Alış İade	
D. İçi Alış	Alış İskonto	
Alış Gideri		
SATIŞ İADENİN MALİYETİ	SATILAN TİCARİ MALIN MALİYETİ	

- * **Diğer Stoklar:** Artık, Hurda gibi kalemler bu grupta izlenir.
- * **Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı:** Yangın, sel, deprem gibi doğal afetler ve bozulma, çürüme, kırılmak gibi fiziki ve ekonomik değerlerinde azalışlar olması durumunda kayıpları karşılamak üzere ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır.
- * Değeri düşen stoklar **Emsal Bedel** ile değerlendirilir. Ortalama fiyat esasında değeri düşen malın **%25'i** bulunur. Bu miktarda, mal satılan en yakın ayın fiyatıyla çarpılır.

- * **Değeri Düşen Stoklara Karşılık Ayrılması**
_____ / _____
Karşılık Gideri
Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı
_____ / _____

Değeri Düşük Stokların Elden Çıkarılmasında;

- Dönemsellik kavramı gereğince giderler ve zararlar meydana geldikleri dönemde muhasebeleştirilir.
- Stoklarda değer düşüklüğü nedeniyle oluşan gider ve zararlar **Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zarar** olarak kabul edilir.
- Stoklarda değer düşüklüğü nedeniyle oluşan gider ve zararlar mal hareketleri sonucu ortaya çıkan gider ve zarar olarak kabul edilmez.
- Değer düşük, stokların satış tutarı elde edilme maliyetlerini aşmadıkça satış tutarının alış maliyetine eşit olduğu varsayımı esas alınır.
- Değeri düşüklüğü nedeniyle fonksiyonu kalmamış karşılıklar 644 Konusu Kalmayan Karşılık hesabına devredilir.
- İzleyen yıla sarkarsa Önceki dönem Gelir ve Kârlar Hesabına yazılır.
- **Aralıklı Envanter Yönteminde: Satılan ticari malın maliyeti sadece dönem sonunda kullanılır.**
- **Aralıksız (Sürekli) Envanter Yönteminde: Ticari Mal hesabının kalanı dönem sonu stok mevcudunu verir.**

*** Fire Kaydı**

_____ / _____
 621 S.T.M.M _____ → **Yasal**
 689 D. Ol. Dış. Gid. ve Zarar _____ → **Yasal sınırları aşan**
153 Ticari Mallar
 _____ / _____

*** Kredili alınan malın iadesi veya iskontosu**

_____ / _____
 320 SATICILAR
 153 TİCARİ MALLAR
 391 HESAPLANAN KDV
 _____ / _____

- * 159 Verilen SİRAPİŞ Avansları → Stoklarla ilgili avans ödemesidir.
- * **Maddi duran varlık alımında ödenen;** gümrük vergisi, taşıma ve montaj giderleri ile duran varlıkların kullanabilecek duruma gelmeleri için yapılan bütün giderler duran varlıkların maliyet öğeleridir.
- * Satın alınan veya inşa edilen duran varlıklara yapılan harcamalar tamamlanana kadar **YAPILMAKTA OLAN YATIRIM-LAR** hesabında izlenir.
- * Binek otolarda KDV kullanılmaz. KDV maliyete eklenir.
- * Binek otolarda **KİST Amortisman** uygulanır.
- * **SERMAYE HARCAMALARI** = Duran varlığı genişletmek, ekonomik değerini arttırmak amacıyla yapılan giderlerdir. (Maliyete eklenir.)
- * **HASILAT HARCAMASI** = Duran varlıkla ilgili normal (tamir, temizlik gibi dönem gideri) giderlerdir.

*** Kredili Demirbaş Alımı**

_____ / _____
 255 Demirbaşlar
 191 İndirilecek KDV
329 Diğer Ticari Borçlar
 _____ / _____

* **Yenisini Almak Üzere Kredili Taşıt Satışı**
 _____ / _____
 127 Diğer Ticari Alacaklar
 257 Birikmiş Amortismanlar (-)
 254 Taşıtlar
 391 Hesaplanan KDV
 549 Özel Fonlar
 _____ / _____

3 Yıl İçinde Yenisi Alınmadığında
 _____ / _____
 549 Özel Fonlar
 671 Önceki Dönem Gelir ve Kârları
 _____ / _____

- * **Amortisman:** Duran varlığın kullanım ömrü boyunca yıllar itibarıyla maliyetinden hurda değerinin düşülmesi ile bulunan değer gider olarak maliyetlere yüklenmesidir.
- * **Amortisman Tutarının Belirlenmesinde;** Amortisman matrahı, Kalıntı veya hurda değer, Tahmini hizmet süresi dikkate alınır.
- * **Normal Amortisman yönteminde hurda değer maliyet bedelinden düşülür.**
- * **Azalan Kalanlar yönteminde hurda değer dikkate alınmaz.**

Endirekt Yöntem
(Türkiye’de Kullanılan Yöntem)
 _____ / _____
 GİDERİ
 B. AMORTİSMAN
 _____ / _____

Direkt Yöntem
 _____ / _____
 GİDERİ
 DEMİRBAŞLAR
 TAŞITLAR
 BİNALAR
 _____ / _____

- * Fiziki varlığı olmayanlar Maddi Olmayan Duran Varlıklar
- * İmtiyaz, patent, lisans, marka Haklar hesabı
- * İşletmenin değerinde meydana gelen artışlar Şerefiyeler
- * Kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi Özel Maliyetler
- * Duran varlıklar Maliyet Bedeliyle değerlendirilir.

Borç Senetleri Reeskont Kaydı

Reeskont Kaydı
 _____ 31/12 _____
 322 Borç Senetleri Reeskont (-)
 647 Reeskont Faiz Gelirleri
 _____ / _____

İzleyen Yıl İptal Kaydı
 _____ / _____
 657 Reeskont Faiz Giderleri
 322 Borç Senetleri Reeskontu (-)
 _____ / _____

* İşletmenin Uzun Vadeli Tahvil İhracı

102 Bankalar

405 Çıkarılmış Tahviller

* Tahvilin Vadesinin 1 yılın altına düşmesi

405 Çıkarılmış Tahviller

304 Tahvil Anapara Borç
Taksit, Faizleri

* Finansman bonusu, banka garantili bonoların nominal bedelin altında ihraç edilmesi

100 Kasa / 102 Bankalar

308 Menkul Kıymet İhraç Farkı

305 Çıkarılmış Bono ve Senetler

* K/Z ortaklığı belgesinin nominal bedelin üzerinde satılması

100 Kasa / 102 Bankalar

306 Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler

529 Diğer Sermaye Yedekleri

* İşletmenin elindeki tahvillerin dönem sonu faiz tahakkuk kaydı

181 Gelir Tahakkuku

642 Faiz Gelirleri

* İhraç edilen tahvil ve menkul kıymetlerin dönem sonu faiz tahakkuku

780 Finansman Giderleri

381 Gider Tahakkuku

$$F = \frac{A \cdot n \cdot t}{1 - 200}$$

$$F = \frac{A \cdot n \cdot t}{36 - 500}$$

* ÖZKAYNAKLAR: Sermaye, Yedekler, Geçmiş Yıl ve Dönem Kâr/Zararı

* İptal Edilen Ortağın Yerine Yenisinin Alınması

Kasa

Ödenmemiş Sermaye
Hisse Senedi İptal Kârları

* İştiraklere Kâr Dağıtımı

570 Geçmiş Yıl Kârları

332 İştiraklere Borçlar

* Ödenmiş Sermaye: Özkaynak grubunda yer alan bir hesap değildir.(Grup adıdır)

* Sermaye payı ve kâr payı tespit edilirken → Nominal değer alınır.

* Aktif ve Pasifin gerçek değerleriyle (net tutarları) gösteren hesaplar → DÜZENLEYİCİ HESAPLAR

* Düzenleyici hesaplar: Bilanço toplamını azaltıcı hesaplardır. Aktifte yer alıyorsa pasif, Pasifte yer alıyorsa aktif mantığıyla çalışır.

..... Karşılığı
 Reeskont
 Taahhüt
 Amortisman
 (Tükenme payı)
 Verilen Çekler
 Menkul kıymet ihraç farkı,
 Dönem kârı peşin ödenen vergi ve diğer yükümlülükler
 Ödenmemiş Sermaye
 Zararı

* İSTİSNA: 37 grubu Borç ve Gider Karşılıkları

- Dönem karı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılığı
- Maliyet gider karşılığı
- Kıdem Tazminat Karşılığı

* Aylık maliyetlerin belirlenmesinde tahmini tutar MALİYET GİDER KARŞILIKLARINA yazılır.

- Sonu Karşılık olmasına rağmen düzenleyici (–) hesap değildir.
- Düzenleyici hesap olan karşılık hesapları (mesela Şüpheli ticari alacak karşılığı, stok değer düşüklüğü karşılığı) ihtiyatlılık kavramı gereği çalışırken bu gruptaki hesaplar dönemsellik gereğidir.

- * **Ciro Etmek = Alacak hakkını devretmektir.**
Çek Ciro Edilmesi = 101 Alınan Çekler
Senet Ciro Edilmesi = 121 Alacak Senetleri
- * **Keşide etmek = vermek = düzenlemek**
Çek keşide edilmesi = 103 Verilen Çek ve Ödeme Emirleri
Senet keşide edilmesi = 321 Borç Senetleri
- * **Avans verilmesi durumunda;**
Ticari mal için ise = Verilen SİPARİŞ Avansı
Ticari mal dışındaki varlık ise = Verilen avans
- * **Avans alınması durumunda;**
Ticari mal için ise = Alınan SİPARİŞ avansı
Ticari mal dışında ise = Alınan diğer Avans
- * Ortaklardan Alacaklar, Ortaklara Borçlar → **Kişilik Kavramı**
- * Seçilen muhasebe politikalarını birbirini izleyen dönemlerde **değiştirilmeden** aynen uygulanması → **TUTARLILIK KAVRAMI**

* Ortaklık Payı Sermayesi			
% 10 una kadar →	Bağlı menkul kıymet	→	Diğer olağan gelir ve karlar
% 10 - %50'e kadar →	İştirak	→	İştiraklerden Temettü geliri
% 50 den fazla →	Bağlı ortaklık	→	Bağlı ortaklıklardan temettü gelir

- * **Sermaye yedekleri = (adı uzun olanlar)**
 - Hisse senetleri ihraç primleri
 - Hisse senetleri iptal kârları
 - MDV yeniden değerlendirme artışları
 - İştirakler yeniden değerlendirme artışları
- * **Kâr yedekleri = (adı kısa olanlar)**
 - Yasal yedek: TTK'ca ayrılması zorunlu, 1. tertip, 2. tertip
 - Statü yedek: Anasözleşme gereği
 - Olağanüstü yedek: Genel Kurul gereği
 - Özel fon: Yenileme amaçlı varlık satışında

- * Vade sonunda ödenecek (tahsil edilecek) → **TAHAKKUKU** → Dönemsellik
- * Peşin ödenmiş (tahsil edilmiş) → Gelecek Ay. Ait Gel.Yıl. Ait → Dönemsellik

* **Sadece Kısa Vadeli Olan Hesaplar (U.V.Y.K grubunda yer almayan)**

- 303. Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksit ve Faizleri
- 304. Tahvil Anapara Borç Taksit ve faizleri
- 305. Çıkarılmış Bono ve Senetler
- 335. Personele Borçlar
- 360. Ödenecek Vergi ve Fonlar
- 361. Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri
- 368. Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler
- 369. Ödenecek Diğer Yükümlülükler
- 370. Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülükler Karşılığı
- 371. Dönem Karı Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılığı
- 373. Maliyet Gider Karşılığı
- 391. Hesaplanan KDV
- 392. Diğer KDV
- 393. Merkez ve Şubeler Cari
- 397. Sayım ve Tesellüm Fazlalıkları

* **Sadece UYVK'larda yer alan hesaplar**

- 405. Çıkarılmış Tahviller
- 438. Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksit Borçları
- 492. Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV
- 493. Tesise Katılma

* **Hem dönen varlık, hem duran varlık olan hesaplar**

- 12 Ticari Alacaklar 22 Ticari Alacaklar
- 13 Diğer Alacaklar 23 Diğer Alacaklar

* **Hem KVK hem UYVK olan hesaplar**

32 Ticari Borçlar	42 Ticari Borçlar
33 Diğer Borçlar	43 Diğer Borçlar
300 Banka Kredileri	400 Banka Kredileri

- * **Dönem ayırıcı hesaplar içinde gelir ve gider ifadesi olmasına rağmen gelir tablosunda yer almazlar. Dönem Karı veya Zararı hesabına aktarılmayan hesaplar:**

Gelecek Aylara (Yıllara) Ait Giderler
 Gelecek Aylara (Yıllara) Ait Gelirler
 Gelir Tahakkukları
 Gider Tahakkukları

- * **Hem bilançoda hem gelir tablosunda yer alan hesaplar**
263 – (630 – 750) = Araştırma ve geliştirme gideri
370 – (691) = Dönem karı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılığı

- * **Bilançoda yer alan gider ismi taşıyan hesaplar**
 262. Kuruluş ve örgütlenme gideri
 263. Araştırma ve geliştirme gideri
 271. Arama giderleri
 272. Hazırlık ve geliştirme giderleri
 * **Bu hesaplar Dönem Karı veya Zararı hesabına aktarılmaz.**

- * **Maddi Olmayan Duran Varlıklar**
 – Haklar
 – Şerefiye
 – Kuruluş ve Örgütlenme Gideri
 – Araştırma ve Geliştirme Gideri
 – Özel Maliyet
 – Birikmiş Amortisman
 – Verilen Avanslar

- * **Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar**
 – Arama Giderleri
 – Hazırlık ve Geliştirme Giderleri
 – Birikmiş Tükenme Payı
 – Verilen Avanslar

Önceki dönem
 Diğer olağandışı 2 **Olağandışı gider ve zararlar**
 Çalışmayan

Önceki dönem
 Diğer Olağandışı 2 **Olağandışı gelir ve kârlar**

63 FAALİYET GİDERLERİ (–)

630 Araştırma Geliştirme Giderleri
 631 Pazarlama Satış Dağıtım Giderleri² **GAP**
 632 Genel Yönetim Giderleri

64- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR

- 640 - İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ
- 641 - BAĞLI ORTAKLIKLARDAN TEMETTÜ GELİRLERİ
- 642 - FAİZ GELİRLERİ
- 643 - KOMİSYON GELİRLERİ
- 644 - KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR
- 645 - MENKUL KIYMET SATIŞ KÂRLARI
- 646 - KAMBIYO KÂRLARI
- 647 - REESKONT FAİZ GELİRLERİ
- 648 - ENFLASYON DÜZELTMESİ KÂRLARI
- 649 - DİĞER OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR

65 - DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)

- 653 - KOMİSYON GİDERLERİ (-)
- 654 - KARŞILIK GİDERLERİ (-)
- 655 - MENKUL KIYMET SATIŞ ZARARLARI (-)
- 656 - KAMBIYO ZARARLARI (-)
- 657 - REESKONT FAİZ GİDERLERİ (-)
- 658 - ENFLASYON DÜZELTMESİ ZARARLARI (-)
- 659 - DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)

66 - FİNANSMAN GİDERLERİ (-)

- 660 - KISA VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ (-)
- 661 - UZUN VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ (-)

*** K/Z kavramlarında ve /veya varsa GELİR TABLOSU**

- 690 - Dönem Karı veya Zararı
- 691 - Dönem Net Karı veya Zararı

***ve / veya yoksa kesinlikle BİLANÇO hesabıdır.**

- 590 - Dönem Net Kârı
- 570 - Geçmiş Yıl Kârı

*** İştiraklerden sermaye taahhüdü = Özkaynaklar grubunda yer almaz.**
Bağlı Ortaklıklar Sermaye taahhüdü = Özkaynaklar grubunda yer almaz.

- * **Konusu Kalmayan Karşılık** = Gelir Tablosunda yer alır.
- * **S.T.M Maliyeti gider hesabıdır.**
- * **Yapılmakta olan Yatırımlar** = Maddi Duran Varlıklarda yer alır.
- * **Özel Maliyetler** = Maddi Olmayan Varlıklarda yer alır.
- * **Özel Fonlar** = Özkaynaklar grubunda yer alır.
- * **Hisse Senedi İhraç Primi** = Özkaynaklarda **Sermaye Yedekleri** grubunda yer alır.
- * **Hisse Senedi İptal Kârları** = Özkaynaklarda **Sermaye Yedeklerinde** yani Bilançoda yer alır. Gelir tablosunda yer almaz.
- * **Menkul Kıymet İhraç Farkı** = Mali Borçlar grubunda yer alır.
- * **Reeskont ve Amortisman** = **DÖNEMSELLİK** kavramı gereği